

Kedves Professzor Ur!

Kossuth Lajos kútahyai tartózkodására vonatkozólag könyvtárunkban sajnos nem találtunk anyagot. Rásonyi professzor ur is csak Kossuth válogatott munkáit találta az Intézet könyvtárában, melyek nem alkalmasak a tervezett ünnepségen elmondandó beszédhez.

Kossuth irataiból néhány idézetet mégis közlök esetleges felhasználásra. Kossuth és kísérete, mint ismeretes 1849 augusztus 16-án lépte át a török határt. Erről Kossuth így ír: "Leborultam hazám földjére mielőtt határán átlépnék; zokogva nyomtam rá fiui szeretet bucsucsókját; csipetnyi port vettem magamhoz."

"Egy török főtitest Allaht említve üdvözölt barátságosan... Kardomat kérte lesütött szemmel, mintha szégyenlené, hogy török magyart lefegyverez."

Augusztus 22-én Viddinben utálnak ki Kossuthéknak szállítását. Az osztrákok merényletet akartak elkövetni az osztrák császár imperialista politikájára nézve oly veszedelmes szabadsághős ellen. Ezért a török kormány Kútahyába irányította Kossuthot kíséretével együtt, mélyen a birodalom jólvédett belsőjébe, távol az osztrák és cári ármánykodástól. 1850 április 13-án érkeznek Kútahyába.

Kossuth így ír "Irataim" c. munkájának előszavában: "A török nagylelkűen megvédte életemet és hontalan társaim életét. Megvédte nem veszély nélkül magára nézve. A győzelmében elbizakodott két nagyhatalom háborúval fenyegette ha ki nem ad. A helyzet fenyegetővé vált... Abdul Mecid szultán felemelkedett üléséből a Divánban és kezét égre emelve ezeket mondá: Allah hatalmas. Bizom oltalmában. De ha vesznem kell vesszek becsülettel. Azt a gyalázatot nem hozom nevemre, hogy megsértettem a vendégjogot, hogy kiszolgáltattam ellenségeik bosszujának a szerencsétleneket kik nálam oltalmat kerestek. Akarom hogy meg is találják. Jöjjön aminek jönni kell. En nem adom ki. Így akarom. Így legyen. Gondoskodjatok védelemről."

A fenti idézeteken túl mellékelem Kossuth rövid életrajzát Kútahyában való tartózkodásáig. Mellékelem továbbá a "Histoire de la Hongrie" c. könyvecskét, melyben röviden szerepel az 1848-49-es forradalom és függetlenségi harc története.

Germanus Gyula mellékelte könyve az 57. oldalon foglalkozik a Kossuth-emigráció kútahyai emlékeivel.

Csatolom Hazai György töröknyelvű brosúráját, valamint magyarul a Kútahyában elmondandó beszédem szövegét, melynek török fordítását itt készíttettem el Ankarában.

Megjegyzem még, hogy a kútahyai Kossuth-házzal foglalkozik a Türk Etnografya Dergisi, Sayı: VI. 1963. Kiadta az Ankara Üniversitesi Basımevi, 1965. /Gondolom, hogy ez a füzet Professzor Urnak is birtokában van, ezért elküldését feleslegesnek látom/

A budapesti Akadémiai Kiadó 1952-ben Kossuth Lajos születésének 150. évfordulójára 2 kötetes emlékkönyvet adott ki. Az emlékkönyv részletesen foglalkozik Kossuth munkásságával. Amennyiben Professzor Ur szükségesnek tartja, az istanbuli Konzulátus könyvtárából szíveskedjék igénybe venni.

A jövő hét vége felé átküldöm Istanbulba Ilyés András titkár urat, aki Professzor Urral egyetértésben el fogja készíttetni a meghívókat. Ugyancsak Ilyés ur az ünnepség előtt néhány nappal le fog utazni Kútahyába, hogy a szükséges előkészületeket elrendezze.

Professzor Ur fáradozását hálásan köszönöm és kérem fogadja szívélyes üdvözlömetem

Kutlas Imre